

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU
ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE KIERUNKU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH**

1. Tytuł studiów podyplomowych:

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

2. Ogólny opis kierunku:

Nowe zagrożenia i wyzwania, których skalę uświadamiają coraz częstsze ataki terrorystyczne powodują, że zagadnienie bezpieczeństwa jest powszechnie dyskutowanym problemem. Równie ważnym zagrożeniem społecznym jest agresja i brutalizacja życia codziennego. W Polsce odnotowywany jest poziom przestępczości, który dotyka między innymi dzieci i młodzież. Zagrożenie światowym terroryzmem w połączeniu z brakiem poczucia bezpieczeństwa w życiu codziennym, zdolnościami radzenia sobie i funkcjonowania w sytuacjach trudnych, wyraźnie wskazują na potrzebę zwiększania działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Odpowiednia edukacja w tym zakresie, polegająca na wykształceniu właściwych postaw społecznych, rozwinięciu świadomości oraz nauczaniu racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń, jest jednym z podstawowych warunków stabilności i trwałości bezpieczeństwa kraju.¹ W tym celu do szkół podstawowych i ponadpodstawowych wprowadzony został przedmiot „Edukacja dla bezpieczeństwa”, który ma przygotowywać uczniów teoretycznie i praktycznie do właściwego zachowania oraz odpowiednich reakcji w sytuacjach trudnych i kryzysowych, stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia. Przedmiot obejmuje różnorodne treści kształcenia: z zakresu bezpieczeństwa państwa oraz treści dotyczące organizacji działań ratowniczych i sytuacji kryzysowych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy.

W związku z wprowadzeniem nowego przedmiotu i zapotrzebowaniem na specjalistów w powyższej dziedzinie stworzony został program studiów podyplomowych „Edukacja dla bezpieczeństwa”, który umożliwi nauczycielom zdobycie kolejnych uprawnień, a tym samym zwiększy ich wartość na rynku pracy. Program studiów obejmuje zajęcia prowadzone przez praktyków, krajowych ekspertów oraz nauczycieli akademickich.

3. Cel studiów:

Celem studiów Edukacja dla bezpieczeństwa jest zdobycie interdyscyplinarnej wiedzy o rodzajach i źródłach współczesnych zagrożeń, a także sposobach zapobiegania im i zasadach niesienia pomocy w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia w czasie pokoju i wojny.

Absolwenci studiów podyplomowych zdobędą praktyczne oraz merytoryczne przygotowanie do prowadzenia zajęć z przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa” na wszystkich poziomach edukacji. Ponadto uczestnicy objęci zostaną przeszkoleniem z zakresu udzielania pierwszej pomocy, które potwierdzone zostanie odpowiednim zaświadczeniem.

¹Edukacja dla bezpieczeństwa. Informacja. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Departament Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, Warszawa 2004

Nabyte przez słuchaczy wiedza i umiejętności mają przyczynić się do zwiększenia świadomości i wiedzy na temat bezpieczeństwa oraz skutecznego poszukiwania rozwiązań problemów występujących w sytuacjach kryzysowych.

4. Uczestnicy/profil słuchacza:

Studia podyplomowe Edukacja dla bezpieczeństwa adresowane są do absolwentów studiów wyższych (co najmniej I stopnia) posiadających przygotowanie pedagogiczne, w tym przede wszystkim do:

- nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych zainteresowanych zdobyciem odpowiednich kwalifikacji do prowadzenia przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”,
- pracowników placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych, w których występują zagrożenia bezpieczeństwa lub istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia takich zagrożeń,
- pracowników organizacji pozarządowych, które uczestniczą w działaniach ratowniczych i prowadzą edukację w zakresie bezpieczeństwa,
- pracowników instytucji rządowych i samorządowych, w których kompetencjach znajduje się problematyka bezpieczeństwa powszechnego, obrony cywilnej, reagowania kryzysowego oraz edukacji w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Uzyskanie kwalifikacji podyplomowych umożliwi prowadzenie przedmiotu „Edukacja dla Bezpieczeństwa” na wszystkich przewidzianych poziomach edukacji, w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela,
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

5. Czas trwania: 3 semestry, 365 h

6. Świadectwo ukończenia:

- Dyplom studiów podyplomowych: Edukacja dla bezpieczeństwa;
- Zaświadczenie o ukończeniu kursu pierwszej pomocy przedmedycznej.

7. Warunki zaliczenia:

Uzyskanie zaliczeń i pozytywnych ocen z poszczególnych przedmiotów. Zyskanie pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego.

8. Program ramowy z liczbą godzin:

Program studiów podyplomowych „Edukacja dla bezpieczeństwa” obejmuje moduły treści kształcenia ogólnego, kierunkowego oraz praktyki zawodowych.

Łącznie 365 godzin:

- wykłady: 125 godzin,
- ćwiczenia: 240 godzin (w tym praktyki: 90 godzin)
- punkty ECTS: 50

a) Program ramowy

MODUŁ I - Bezpieczeństwo państwa – 100 h

- Dydaktyka Edukacji dla Bezpieczeństwa – 45 h
- System bezpieczeństwa narodowego – 10 h
- System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej – 5 h
- Organizacje międzynarodowe w dziedzinie bezpieczeństwa – 10 h
- Siły Zbrojne i instytucje bezpieczeństwa narodowego RP – 15 h
- Międzynarodowe prawo humanitarne – 5 h
- Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego – 10 h

MODUŁ II – Działania ratownicze w sytuacjach nadzwyczajnych – 55 h

- Ochrona ludności i obrona cywilna – 5 h
- Stany nadzwyczajne – 10 h
- Zarządzanie kryzysowe – 25 h
- Substancje toksyczne – rodzaje, identyfikacja, postępowanie – 10 h
- System powiadamiania i ostrzegania alarmowego – 5 h

MODUŁ III – Podstawy pierwszej pomocy – 45 h

- Dydaktyka pierwszej pomocy – 15 h
- Pierwsza pomoc – system ratownictwa, podstawy prawne RP – 5 h
- Podstawy anatomii i fizjologii człowieka -5 h
- Rozpoznanie i ratownictwo w stanach zagrożeń życia – 20 h

MODUŁ IV – Edukacja zdrowotna – 70 h

- Dydaktyka Edukacji Zdrowotnej – 30 h
- Działania, zachowania prozdrowotne – 20 h
- Choroby cywilizacyjne – 20 h

MODUŁ PRAKTYK ZAWODOWYCH – 90 h

- Praktyki zawodowe w szkole podstawowej i ponadpodstawowej – 90 h (łącznie)

Program studiów podyplomowych

Moduły Przedmioty	Punkty ECTS	Liczba godzin		
		wykłady	ćwiczenia	Razem
1. Moduł - Bezpieczeństwo państwa	15	45	55	100
System bezpieczeństwa narodowego	2	5	5	10
System polityczny Rzeczypospolitej Polskiej	2	5		5
Organizacje międzynarodowe w dziedzinie bezpieczeństwa	2	5	5	10
Siły Zbrojne i instytucje bezpieczeństwa narodowego RP	2	5	10	15
Międzynarodowe prawo humanitarne	1	5		5
Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego	2	5	5	10
Dydaktyka Edukacji dla Bezpieczeństwa	4	15	30	45
2. Moduł – Działania ratownicze w sytuacjach nadzwyczajnych	8	25	30	55
Ochrona ludności i obrona cywilna	1	5		5
Stany nadzwyczajne	2	5	5	10
Zarządzanie kryzysowe	2	10	15	25
Substancje toksyczne – rodzaje, identyfikacja, postępowanie	2	5	5	10
System powiadamiania i ostrzegania alarmowego	1		5	5
3. Moduł – Podstawy pierwszej pomocy	11	20	25	45
Pierwsza pomoc – system ratownictwa, podstawy prawne RP	2	5		5
Podstawy anatomii i fizjologii człowieka	2	5		5
Rozpoznanie i ratownictwo w stanach zagrożeń życia	4	5	15	20
Dydaktyka pierwszej pomocy	3	5	10	15

4. Moduł - Edukacja zdrowotna	7	35	35	70
Dydaktyka Edukacji Zdrowotnej	3	15	15	30
Działania, zachowania prozdrowotne	2	10	10	20
Choroby cywilizacyjne	2	10	10	20
5. Moduł praktyk zawodowych	5		90	90
Praktyki zawodowe (Szkoła)	5		90	90
Egzamin dyplomowy	4		5	5
Razem	50	125	240	365

9. Efekty uczenia się:

Efekty uczenia się dla kierunku Edukacja dla bezpieczeństwa zostały umiejscowione w następujących dziedzinach:

- (1) Dziedzina nauk społecznych:
- Nauki o bezpieczeństwie - 45%
 - Nauki o polityce i administracji - 10%

- (2) Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu:
- Nauki medyczne - 20%
 - Nauki o zdrowiu - 15%
 - Nauki o kulturze fizycznej - 10%

Absolwent posiada wiedzę z zakresu wymienionych dziedzin oraz dyscyplin nauki stanowiących konkretne kwalifikacje zawodowe uprawniające do nauczania przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa” na wszystkich poziomach edukacji.

Do kluczowych kompetencji zdobytych w ramach proponowanych studiów zaliczono:

- umiejętność analitycznego posługiwania się wiedzą z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, nauk o polityce i administracji, a także zagadnieniami z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej,
- umiejętność tworzenia własnego planu nauczania przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”, z uwzględnieniem predyspozycji własnych oraz poziomu edukacji,
- świadomość możliwości rozwoju zawodowego, dzięki zdobyciu kolejnych uprawnień oraz szerokiej wiedzy praktycznej i teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa i pierwszej pomocy.

Szczegółowe efekty uczenia się

Symbol	Efekty uczenia się dla absolwenta	Kod składnika opisu wg Rozporządzenia*
WIEDZA		
K_W01	Absolwent ma podstawową wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych obszarów wiedzy	P7S_WG, P7S_WK
K_W02	Absolwent zna i rozumie istotę, elementy składowe systemu politycznego RP, jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi	P7S_WG, P7S_WK
K_W03	Absolwent ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej i międzynarodowej, a zwłaszcza organizacjami i instytucjami powołanymi do zapewniania bezpieczeństwa	P7S_WG, P7S_WK
K_W04	Absolwent ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) wybranych struktur i instytucji systemu bezpieczeństwa	P7S_WG, P7S_WK
K_W05	Absolwent ma wiedzę o zagrożeniach dla bezpieczeństwa narodowego, jego przyczynach oraz wynikających z tych zagrożeń zmian w systemie zapewniania bezpieczeństwa	P7S_WG, P7S_WK
K_W06	Absolwent zna wybrane problemy międzynarodowego prawa humanitarnego dotyczące ochrony ludności i dóbr kultury	P7S_WG, P7S_WK
K_W07	Absolwent zna zagrożenia bezpieczeństwa i ich źródła. Zna zasady postępowania w sytuacji zagrożenia, zna system powiadamiania i ostrzegania alarmowego.	P7S_WG, P7S_WK
K_W08	Absolwent zna zakres, strukturę, fazy i zasady zarządzania kryzysowego w administracji publicznej Rzeczypospolitej Polskiej.	P7S_WG, P7S_WK
K_W09	Absolwent posiada ogólną wiedzę z zakresu budowy anatomicznej i funkcjonowania poszczególnych układów człowieka	P7S_WG
K_W10	Absolwent ma wiedzę z zakresu zasad i podstaw prawnych dotyczących udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Wskazuje teoretyczne i praktyczne zasady udzielania pierwszej pomocy.	P7S_WG, P7S_WK
K_W11	Absolwent posiada elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i sportowych oraz wiedzę z zakresu podstaw edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki	P7S_WG
K_W12	Absolwent charakteryzuje i wyjaśnia założenia szeroko rozumianej edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia realizowanej w placówce oświatowej	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Absolwent potrafi dokonać obserwacji, interpretacji i opisu zjawisk społecznych oraz dokonać analizy ich powiązania z różnymi obszarami bezpieczeństwa	P7S_UW, P7S_UK
K_U02	Absolwent potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7S_UW, P7S_UK
K_U03	Absolwent potrafi prognozować skutki procesów i zjawisk społecznych z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie nauk społecznych	P7S_UW
K_U04	Absolwent prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) z zakresu bezpieczeństwa .	P7S_UW,
K_U05	Absolwent potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w sytuacji zagrożenia.	P7S_UW, P7S_UK

K_U06	Absolwent posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i prac pisemnych, w języku polskim i w języku obcym, w których przedstawia zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa wykorzystując przy tym podstawowe ujęcia teoretyczne, a także inne źródła	P7S_UW, P7S_UK, P7S_UO
K_U07	Absolwent potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem i aparaturą stosowanymi w zakresie pierwszej pomocy.	P7S_UW
K_U08	Absolwent potrafi identyfikować problemy zdrowotne, podjąć odpowiednie działania diagnostyczne oraz dokonać oceny stanu poszkodowanego	P7S_UW, P7S_UK,
K_U09	Absolwent potrafi wymienić rodzaje pierwszej pomocy, opisać łańcuch ratunkowy oraz zaprezentować podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.	P7S_UW, P7S_UK
K_U10	Absolwent posiada umiejętność wykorzystania wychowawczych aspektów promocji zdrowia i aktywności fizycznej w profilaktyce wykluczenia i patologii społecznych	P7S_UW, P7S_UK
K_U11	Absolwent potrafi dokonać analizy własnych działań pedagogicznych i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu, potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne	P7S_UO, P7S_UU
K_U12	Absolwent potrafi współpracować z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) przyjmując w grupie różne role oraz pełnić rolę przywódczą	P7S_UK, P7S_UO
K_U13	Absolwent potrafi stosować zaawansowane techniki efektywnego komunikowania się z jednostkami i grupami społecznymi oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę do nauczania podstawowych treści z zakresu bezpieczeństwa, pierwszej pomocy oraz promocji zdrowia i zdrowego trybu życia	P7S_UW, P7S_UK
K_U14	Absolwent jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów bezpieczeństwa we wszystkich jego wymiarach	P7S_UW, P7S_UK
K_U15	Absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UW, P7S_UO, P7S_UU
K_U16	Absolwent potrafi wskazać metody i sposoby realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P7S_UW
K_U17	Absolwent potrafi wdrażać zasady promocji zdrowia i zdrowego stylu życia	P7S_UW, P7S_UK, P7S_UO, P7S_UU
K_U18	Absolwent potrafi zaplanować, realizować i modyfikować plan nauczania przedmiotu Edukacja dla Bezpieczeństwa	P7S_UW, P7S_UO, P7S_UU
KOMPETENCJE		
K_K01	Absolwent jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela	P7S_KR, P7S_KO
K_K02	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Rozumie potrzebę poszerzania i aktualizowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji przez całe życie	P7S_KK, P7S_KR, P7S_KO
K_K03	Absolwent jest przygotowany do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym, a przede wszystkim w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania w zakresie bezpieczeństwa i jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	P7S_KK, P7S_KO
K_K04	Absolwent stawia dobro osoby i grup społecznych powierzonych jego opiece merytorycznej z zakresu bezpieczeństwa na pierwszym miejscu i okazuje szacunek wobec nich	P7S_KR, P7S_KO
K_K05	Absolwent potrafi formułować opinie na temat grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu	P7S_KR, P7S_KK

K_K06	Absolwent potrafi propagować i aktywnie kreować zdrowy styl życia oraz zachowania prozdrowotne	P7S_KO, P7S_KR,
K_K07	Absolwent okazuje tolerancję oraz akceptuje postawy i zachowania wynikające z odmiennych uwarunkowań kulturowych, religijnych, społecznych i wieku	P7S_KR, P7S_KO
K_K08	Absolwent analizuje i potrafi zaakceptować opinie członków zespołu i innych specjalistów	P7S_KR, P7S_KO
K_K09	przestrzega zasad etyki zawodowej oraz zasad etycznych obowiązujących w badaniach i pracach autorskich	P7S_KR, P7S_KO

* Rozporządzenie MNiSW z dnia 14.11.2018 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

10) Wykładowcy:

a. nauczyciele akademicki AWF w Poznaniu:

- prof. AWF dr hab. Marek Sokołowski,
- prof. AWF dr hab. Ida Laudańska-Krzemińska
- mgr Adam Prokopczyk,

b. eksperci krajowi:

- **mgr Krzysztof Prokopczyk** - mł. brygadier pożarnictwa w stanie spoczynku, absolwent Akademii Medycznej w Poznaniu, specjalista Medycyny Ratunkowej, pielęgniarz specjalizacji anestezyjologicznej i internistycznej, technik pożarnictwa, starszy ratownik WOPR, koordynator ratownictwa w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w Polsce, pływacz III klasy, operator działań medycznych podczas działań wojennych na polu walki w Zatoce Perskiej (Arabia Saudyjska), współtwórca Procedur Ratowniczych w ramach Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, instruktor komory rozgorzeniowej, st. wykładowca w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu
- **mgr inż. Arkadiusz Wójcik** - mł. brygadier pożarnictwa w stanie spoczynku, komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, inż. pożarnictwa- specjalizacja taktyka i dowodzenie - Szkoła Główna Służby Pożarnej, Ratownik w myśl ustawy o państwowym ratownictwie medycznym, pływacz I klasy i kierownik robót nurkowych PSP, ratownik wodny, ratownik morski, instruktor strzelectwa sportowego i bojowego, twórca i prowadzący profilu mundurowego „Bezpieczeństwo publiczne” w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Wągrowcu, Wykładowca WSB w Poznaniu, instruktor I pomocy

c. praktycy – j.w.

Program opracowali:

- mgr Adam Prokopczyk
- mgr Anna Gomołysek

Konsultacje merytoryczne:

- prof. AWF dr hab. Marek Sokołowski – AWF Poznań
- ppłk dr Andrzej Tomczak – Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie
- dr hab. Urszula Czerniak – AWF Poznań
- w/w krajowi eksperci
- mgr Joanna Strojna- CDKiS AWF Poznań